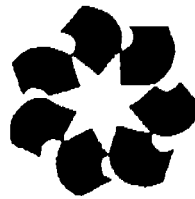

رسانه‌های گروهی، با هدایت افرادی آموزش دیده به درون جامعه و ایجاد ارتباط نزدیکتر با مردم نسبت به ارائه اطلاعات و تشویق آنان و مشارکت عمومی و جلب سرمایه‌گذارهای مردمی در قالب فعالیتهای جمعی و تشکلهای تعاونی اقدام گردد. و شاید مؤثرترین و کم‌هزینه‌ترین روش، استفاده از نیروی فعال جوانان (در طول مدت خدمت نظام وظیفه) باشد. جوانانی که دارای تواناییها و استعدادهای بالقوه بالایی هستند و در صورت ایجاد فضای مناسب در جهت تبدیل استعدادهای بالقوه به فعل مناسب می‌توان از نیروی خلاق آنان در راههای سازنده بهره‌گیری نمود و بدین ترتیب زمینه اشتغالزایی را در کوتاه مدت (دوره خدمت نظام) با هزینه کم و نیز در بلندمدت (پس از دوره خدمت نظام) فراهم نمود.

با احترام به افکار و عقاید جوانان و تقویت حس اعتماد به نفس و خودباوری در آنان و همچنین با آموزشهای صحیح می‌توان محرکهای لازم برای تغییر روشهای کهن و تحول فکری و عملی مطلوب در انتخاب شیوه‌های نو را در جامعه بوسیله آنان به وجود آورد.

چنانچه اصل مهم در اشاعه و گسترش صحیح تشکلهای و تعاونیها را چنین بدانیم که شوق تشکیل با ابزارهای آموزشی باید از درون جامعه سرچشمه گیرد ناگزیر خواهیم بود از نیروهای جوان استفاده نمایم. چرا که تحرک، نوآوری و پویایی جزء استعدادهای وجودی و طبیعت نسل جوان می‌باشد. جوان سعی می‌نماید خود را در جامعه مطرح و موجودیت مؤثر خود را بر جامعه ثابت نماید. بنابراین در صورتی که فضای مناسب رشد و مطرح شدن مهیا باشد، انرژی مؤثر، پرتن، پویا و بدون خطری در اختیار دولت و جامعه قرار خواهد گرفت که این انرژی بالقوه را به فعل مناسب که همان فعالیت، کار و تلاش و نوآوری می‌باشد تبدیل خواهد نمود.

در این صورت برای نیل به مقصود، با هماهنگی دفتر عمومی حفاظت اطلاعات فرماندهی کسل قوا و جذب گروهی از

طرح پیشنهادی مروج تعاون و مشارکت

● نسرین نیری

چکیده

فعالیت مروجین تحت نظارت مستقیم وزارت تعاون خواهد بود و شرح وظایف هر گروه با توجه به میزان تحصیل و تخصص آنها طبق آیین‌نامه تنظیمی این وزارتخانه مشخص می‌گردد.

محل تأمین هزینه‌های اجرای این طرح از بودجه عمومی کشور و بخشی از آن نیز از محل ۴٪ سهم آموزش و تعاون پیش‌بینی می‌گردد.

مقدمه / توجیه طرح

به منظور تحقق اهداف برنامه پنج ساله سوم توسعه و بسط و گسترش مشارکت عمومی در فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی و تشویق عموم به سرمایه‌گذاری در امر تولید و نیز برای دستیابی به اهداف و آرمانهای بخش تعاون که همانا ایجاد اشتغال و اشاعه و ترویج فرهنگ تعاون در بین عموم مردم می‌باشد لازم است علاوه بر شیوه‌های آموزشی و ترویجی از طریق

به منظور تحقق اهداف برنامه سوم توسعه و گسترش نظام مشارکت و نیز در راستای اهداف و برنامه‌های بخش تعاون و نیز ترویج فرهنگ تعاون و کار گروهی بین مردم و پررنگ نمودن نقش این بخش در جامعه، در راستای ارتقاء کمی و کیفی تعاونیها، با هزینه‌ای کم و شیوه‌ای مؤثرتر، می‌توان از وجود جوانان فعال و علاقمند در طول مدت خدمت نظام وظیفه به عنوان مروجین تعاون و مشارکت استفاده نمود. این افراد پس از طی دوره‌های آموزش عمومی و تخصصی لازم به درون جامعه و بین مردم هدایت می‌شوند تا با ایجاد ارتباط نزدیک با مردم به کار ترویج و تبلیغ فرهنگ تعاون و تقویت روحیه همکاری و مشارکت همت گمارند.

لازم است علاوه بر شیوه‌های آموزشی و ترویجی از طریق رسانه‌های گروهی، با هدایت افرادی آموزش دیده به درون جامعه و ایجاد ارتباط نزدیکتر با مردم نسبت به ارائه اطلاعات و تشویق آنان و مشارکت عمومی و جلب سرمایه‌گذارهای مردمی در قالب فعالیتهای جمعی و تشکلهای تعاونی اقدام گردد. و شاید مؤثرترین و کم‌هزینه‌ترین روش، استفاده از نیروی فعال جوانان (در طول مدت خدمت نظام وظیفه) باشد، جوانانی که دارای تواناییها و استعدادهای بالقوه بالایی هستند و در صورت ایجاد فضای مناسب در جهت تبدیل استعدادهای بالقوه به فعل مناسب می‌توان از نیروی خلاق آنان در راههای سازنده بهره‌گیری نمود

مشمولین دیپلم به بالا همه ساله توسط وزارت تعاون به عنوان «مروجین تعاون» و مشارکت، می‌توان دوره آموزشی لازم را برنامه‌ریزی نمود که این گروه پس از طی دوره مورد نظر و ضمن آشنایی با وظایف خود به تناسب میزان تحصیل و تخصص‌شان به محل خدمت اعزام شوند تا در صورت لزوم با هماهنگی شورای شهر یا روستا و تحت نظر اداره تعاون مربوط انجام وظیفه نمایند.

اجرای این طرح می‌تواند اهداف بخش تعاون را پوشش دهد، زیرا از یک سو با حضور مروجین متخصص در تعاونیهای تولیدی موجبات توسعه تعاونی از جهات مختلف کمی و کیفی فراهم می‌گردد که اثرات تبعی نیکی را نیز به دنبال خواهد داشت.

از سوی دیگر با برنامه‌های ترویجی، تبلیغی و آموزشی این مروجین در سطح شهرها و روستاها روحیه تعاون و همکاری و کمک متقابل در افراد تقویت گردیده و در نتیجه آن گروهی جذب بخش می‌شوند و توسعه بخشش را سبب می‌گردند ضمن آنکه خود مروجین با آموزشهایی که می‌بینند فعالیتی که در رابطه با آموزش و ترویج می‌نمایند و نیز خدماتی که به تعاونیها و یا دیگر تشکلهای گروهی ارائه می‌دهند بالاخره تجربه‌ای که در عمل کسب می‌نمایند تمامی این عوامل موجب می‌گردد که پس از اتمام دوره خدمت گروهی از آنها در قالب شرکتهای تعاونی فعالیت نمایند و با توجه به روحیه تعاون و همکاری که در آنها ایجاد شده در نهایت تضمینی برای موفقیت تعاونیهای آنان خواهد بود. و به این ترتیب در میزان

اشتغالزایی جوانان در جامعه پس از اتمام دوره سربازی مؤثر است. وانگهی با توجه به امتیازات مترتب بر آن، شوق گذراندن دوره خدمت نظام را در جوانان افزایش خواهد داد و رشد تعاونیها، جامعه را جهت جلوگیری از فشارهای مقطعی، عدم تعادلهای اقتصادی آماده می‌سازد.

تعریف مروج تعاون و شرح وظایف آن

مروج تعاون مرکب است از مشمولین دیپلمه و بالاتر و همچنین فارغ‌التحصیلان رشته‌های مرتبط با کشاورزی - صنعت - معدن - دامپزشکی - تعاون و سایر رشته‌ها حسب نیاز وزارت تعاون و پس از تأمین نیازهای نیروهای مسلح می‌توانند در این طرح پذیرفته شوند. عمده وظایف این مروجین که در سطح شهرها و روستاها خدمت خواهند نمود به شرح زیر است:

- ۱- اشاعه و ترویج فرهنگ تعاون و کار گروهی
- ۲- برگزاری گردهمانیهای لازم جهت تقویت روح تعاون و همکاری در منطقه فعالیت با کمک شرورها و تحت نظارت وزارت تعاون
- ۳- تشویق و ترغیب مردم به ویژه روستائیان جهت فعالیت در قالب تعاونی با معرفی مزایا و امکانات این بخش
- ۴- بررسی وضعیت تعاونیهای موجود و شناسایی موانع و مشکلات آنها و ارائه نظرات مشورتی و مدیریت کاربردی مؤثر برای رفع مشکلات تعاونیها
- ۵- بررسی پتانسیلهای موجود در مناطقی که تعاونی وجود ندارد و ارائه نظرات مشورتی جهت راه‌اندازی تعاونیهای

- ۶- فعالیت در زمینه تشکیل تعاونیهای آموزشی و ایفای نقش ناظرین تعاونیهای آموزشی
- ۷- ارائه خدمات فنی و تخصصی به تعاونیها با استفاده از اطلاعات و تجارب دانشگاهی خود و نیز استفاده از نشریات و سیستمهای اطلاع‌رسانی در خصوص روشهای نوین فعالیت
- ۸- کمک به توسعه محصولات از لحاظ کمی و کیفی

- ۹- ترویج فرهنگ صادرات غیرنفتی
 - ۱۰- ارائه اطلاعات موردنیاز به تعاونیهای مستقر در حوزه فعالیت از طریق وزارت تعاون
 - ۱۱- ارائه گزارشات لازم در خصوص تعاونیهای مستقر در محدوده فعالیت که از طریق وزارت تعاون درخواست می‌گردد.
 - ۱۲- سایر وظایف و مأموریتهایی که توسط وزارت تعاون ابلاغ می‌گردد
- بدیهی است شرح وظایف هر گروه بر حسب میزان تحصیل و تخصص آنان طبق آئین‌نامه‌ای که توسط وزارت تعاون تهیه و تنظیم خواهد شد، مشخص می‌گردد.

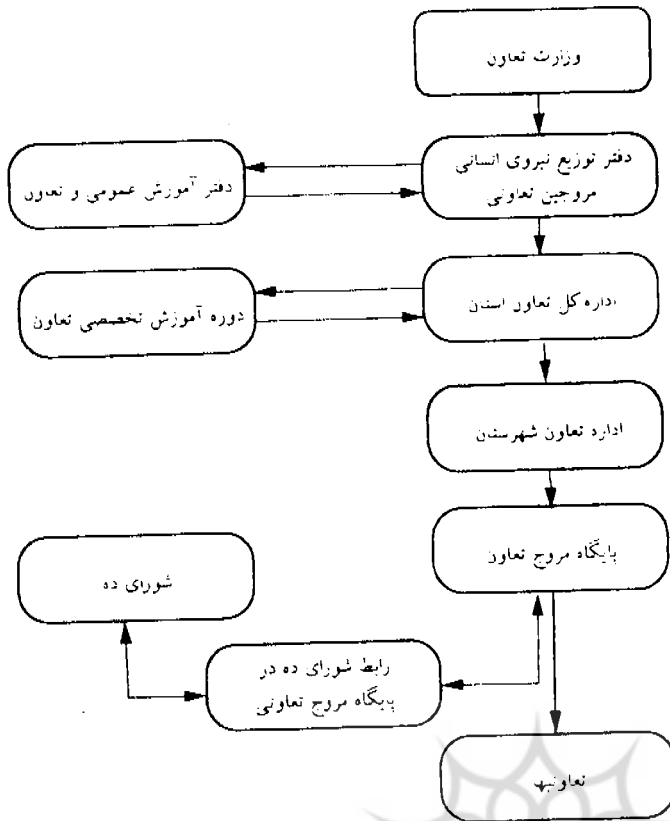
اهداف طرح:

- با اجرای طرح مروج تعاون و مشارکت می‌توان اهداف زیر را محقق نمود:
- ۱- اشاعه و ترویج فرهنگ تعاون و کار گروهی در بین عموم مردم که خود بسترساز تشکیل تعاونیهاست
 - ۲- ایجاد روحیه تعاون و حس همکاری قویتر در جامعه
 - ۳- ایجاد زمینه اشتغال بویژه برای قشر جوان

۴- تقویت اعتماد به نفس و خودباوری در قشر عظیمی از جوانان
 ۵- تبدیل انرژی و استعداد بالقوه تعداد زیادی از جوانان به فعل مناسب کار و تلاش در جهت سازندگی
 ۶- آموزش و بکارگیری روشهای مؤثر در ایجاد تعاونیها در اقصی نقاط کشور
 ۷- اثربخشی در جلوگیری از بسیاری از انحرافات جوانان و حفظ بیشتر سلامت جامعه
 ۸- آمادگی جامعه براساس یادگیری جهت جلوگیری از فشارهای مقطعی عدم تعادل اقتصادی

اثرات طرح:

۱- با ارائه زمینه‌ها و راهکارهای مناسب و تشویق روستائیان به فعالیت در محدوده روستا در قالب تشکلهای تعاونی، مهاجرت روستائیان به شهرها کاهش می‌یابد.
 ۲- با کسب اطلاعات لازم از منابع ذیصلاح توسط مروجین تعاون و مشارکت و انتقال آن به اعضاء تعاونیها، موجبات افزایش تولید و بهبود کیفیت محصولات فراهم می‌آید و می‌توان از کالاهای مرغوب تولید شده در امر صادرات استفاده نمود که خود عاملی جهت اشاعه فرهنگ صادرات و توسعه محصولات صادراتی خواهد بود.
 ۳- با ارسال اطلاعاتی راجع به نوع، میزان و کیفیت کالاها و خدمات تولیدی منطقه به مرکز می‌توان از طریق سیستمهای اطلاع‌رسانی ارتباط بین تولیدکننده و صادرکننده را برقرار نمود.
 ۴- گرچه اشتغال مروجین اشتغالی پایدار نیست ولی حداقل برای مدت دو سال با اشتغال موقت تجربه‌ای را کسب نموده که بعداً می‌تواند مفید فایده قرار گیرد.
 ۵- با برقراری یک نظام اطلاع‌رسانی صحیح می‌توان نسبت میان توقعات و امکانات را تنظیم نمود.
 ۶- با آموزش و ارائه اطلاعات فنی و تخصصی موجبات رشد توانائیها، خصوصیات اخلاقی و حس همدردی و همدلی روستائیان که همانا زمینه پیشرفت اجتماعی است فراهم می‌گردد.
 ۷- از طریق تعلیمات، آموزش و ترویج.

بدیهی است ظرفیت پذیرش در هر شهر یا روستا براساس تعداد تعاونیهای تولیدی موجود، جمعیت، وسعت و پتانسیلهای شناخته شده منطقه با نظر وزارت تعاون خواهد بود.

در این طرح به منظور کاهش هزینه‌ها و سهولت در رفت و آمدها و به لحاظ آشنایی بیشتر مروجین با منطقه محل سکونت خود، سعی می‌شود گزینش افراد در سطح استان و حتی الامکان در سطح شهر محل سکونت انجام گیرد.

برنامه‌ریزی و نحوه توزیع، آموزش و بکارگیری مروجین تعاون

براساس معیارهای تعیین شده برای پذیرش مروجین، وزارت تعاون نیروی مشمول مورد نیاز (دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس و بالاتر) خود را به دستگاه ذیربط اعلام می‌نماید.
 افراد معرفی شده از سوی دستگاه ذیربط به وزارت تعاون، براساس نیاز

انواع مختلف فعالیتهای گروهی و تعاونی بین مردم توسعه می‌یابد و بدین ترتیب یکی از اهداف بخش تعاون که سهیم شدن مردم در منافع تعاون است تحقق می‌یابد.
 ۸- مروجین علاوه بر آنکه به امر آموزش می‌پردازند خود به طور غیرمستقیم تحت آموزش قرار می‌گیرند که اثرات این آموزش به مراتب بیش از آموزش مستقیم است.

معیارهای تعیین تعداد مروجین

- ۱- تعداد دیپلمه‌های مشمول
- ۲- تعداد مشمولین فارغ‌التحصیل رشته‌های تخصصی مورد نیاز وزارت تعاون
- ۳- تعداد تعاونیهای تولیدی و خدماتی تحت پوشش
- ۴- تعداد مدارس فاقد تعاونیهای آموزشی
- ۵- اعتباراتی که وزارت تعاون می‌تواند در این رابطه سرمایه‌گذاری نماید.

استانها جهت آموزش و تقسیم نیروها به دفتر توزیع نیروی انسانی وزارت متبوع معرفی می‌گردند تا پس از طی یک دوره پانزده روزه آموزش عمومی تعاون به مراکز استانها معرفی شوند.

براساس موقعیت استان از لحاظ شرایط اقلیمی، اقتصادی، فرهنگی و با توجه به میزان تحصیل و نوع تخصص معرفی‌شدگان، دفتر آموزش استان نسبت به برگزاری یک دوره ۲۵ روزه آموزشی اقدام می‌نماید که پس از گذراندن موفقیت آمیز این دوره نیروهای لازم به ادارات تعاون شهرستانهای تابعه معرفی و پس از تشکیل پرونده پرسنلی مربوط به پایگاههای مروجین در شهرها یا روستاها معرفی می‌شوند.

این نیروها تابع مقررات و شرح وظایفی هستند که قبلاً طی آئین‌نامه پیشنهادی وزارت تعاون به تصویب می‌رسد.

مروج می‌باید هر ماه گزارش فعالیت خود را اعلام دارد و هر سه ماه یکبار براساس بررسی و جمع‌بندی گزارشات رسیده، یک کلاس آموزشی دو روزه ضمن خدمت جهت بحث و تبادل نظر پیرامون مسائل و مشکلات موجود و ارائه راه‌حلهای عملی تشکیل می‌گردد.

کنترل و نظارت بر عملکرد مروجین

نظارت بر عملکرد مروجین کلاً برعهده وزارت تعاون می‌باشد و در صورت لزوم می‌توان جهت هماهنگی بیشتر در انجام امور از همکاری شوراهای استفاده نمود. ارزیابی پایگاه مروجین همچنین فعالیت هر مروج می‌باید بوسیله فرمهای طراحی شده‌ای که قبلاً توسط وزارت تهیه و به تصویب رسیده است، مورد ارزشیابی دوره‌ای قرار گیرد.

در پایان هر سال این فرمها مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد تا با نتایج بدست آمده، نسبت به جبران کم و کاستی‌ها اقدام و دستورالعملهای جدید براساس آن صادر گردد.

کارشناسان ترویج تعاون با مراجعه به پایگاههای مروجین و بررسیهای به عمل

آمده از نحوه عملکرد آنها نسبت به ارزشیابی کمی و کیفی کار مروجین اقدام و گزارش مربوط را تهیه می‌نمایند.

بررسی فرمهای ارزشیابی دوره‌ای و گزارشات کارشناسان ترویج تعاون در مورد یک مروج نحوه فعالیت و منزلت کاری وی را مشخص می‌نماید.

بدیهی است درجه کسب شده به عنوان امتیازی جهت استخدام در وزارت تعاون و با استفاده از امکانات و شرایط مقرر در این رابطه می‌باشد.

نحوه تأمین اعتبار

هزینه‌های مربوط به اجرای این طرح می‌تواند بخشی از محل بودجه عمومی

کشور و بخشی نیز از محل ۴٪ حق آموزش و تعاون وصولی صندوق تعاون تأمین گردد.

شیوه‌های تشویقی

وزارت تعاون می‌تواند امتیازاتی را برای تشویق مروجین فعال و نمونه در نظر بگیرد این موارد همچنین می‌تواند شامل پرداخت تشویقی - پذیرش در آموزشگاه عالی تعاون - اعطاء امتیاز جهت جذب در وزارت تعاون و سازمانهای وابسته - معرفی به تعاونیها جهت عضویت - اولویت در اعطاء تسهیلات در صورتی که در قالب تعاونی فعالیت نمایند باشد.

بقیه از صفحه ۵۹

(۶) عنوان کار تحقیقی انجام شده "تعاونیه در نوازوی نقد، با تکیه بر پیشینه، مسائل و مشکلات تعاونیهای روستایی ایران" می‌باشد که تحت عنوان سمینار کارشناسی رشد توسعه روستایی در دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان توسط نگارنده به نگاره توسعه روستایی در دی ماه ۱۳۷۸ ارائه گردید. *7: Sudarsky, John (1978) Rural Cooperatives, Neopatrimonial Regimes and Interventions Journal of Rural Cooperation Vol VI NO 2, P133.*

(۸) لازم به ذکر است که موارد مذکور نتایج "گروه کار توسعه تعاونیهای تولید روستایی" که توسط کمیته برنامه‌ریزی توسعه تعاونیهای تولید در اسفند ماه ۷۶ تهیه و تنظیم گردیده، گرفته شده که برخی از موارد آن (با توجه به موضوع مورد مطالعه ما) مورد تعدیل قرار گرفته است.

ماهنامه تعاون

تلفنی آگهی

می‌پذیرد

۶۴۱۷۰۲۳